

Karolina Sowijak
Studentka na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego
Kierunek: Informacja Naukowa i Bibliotekoznawstwo

Sprawozdanie z wolontariatu w Bibliotece Politechniki Krakowskiej

Słowa kluczowe: *wolontariat w bibliotece, Biblioteka Politechniki Krakowskiej*

W dniach od 19 sierpnia do 20 września 2013 r. pracowałam jako wolontariusz w Bibliotece Politechniki Krakowskiej (BPK). Prawie cztery tygodnie spędziłam w Oddziale Informacji Naukowej oraz osiem dni w Oddziale Udostępniania Zbiorów.

Na początku zapoznałam się ze strukturą, zadaniami i specyfiką biblioteki, która jest biblioteką naukową o charakterze publicznym, co oznacza, że oprócz społeczności akademickiej mogą z niej korzystać inni użytkownicy. W okresie letnim BPK była otwarta dla użytkowników w niepełnym wymiarze godzin, a w sierpniu była zamknięta. Mimo to bibliotekarze mieli dużo różnych zajęć, między innymi intensywnie przygotowywali się do zmiany systemu bibliotecznego (przeniesienie danych z Tinliba do systemu KOHA), opracowywali e-kursy dla różnych grup użytkowników, rozwijali platformę SUW (Zintegrowany System Wymiany Wiedzy i Udostępniania Akademickich Publikacji z Zakresu Nauk Technicznych). Na tę platformę, tuż przed rozpoczęciem mojego wolontariatu, przeniesiono z innego systemu bazę Bibliografia Publikacji Pracowników PK (BPP). Ta okoliczność określiła moje podstawowe zadanie w Oddziale Informacji Naukowej (OIN), jakim była korekta i opracowanie danych w bazie BPP (w szczególności indeksu czasopism).

Moja praca wymagała uprzedniego przeszkolenia. W części teoretycznej dowiedziałam się więcej na temat repozytorium BPK, platformy SUW, bibliografii publikacji pracowników oraz licencji niezbędnych do deponowania publikacji. W części praktycznej „oswoiłam się” ze źródłami informacji, z jakich miałam wkrótce korzystać. Były to przede wszystkim polskie i zagraniczne katalogi, serwisy internetowe i bazy danych, m.in.: NUKAT, Centralny Katalog Czasopism Zagranicznych BN, Bibliografia Wydawnictw Ciągłych BN, BazTech, a także: DOAJ, DOAR, OATD, Ulrichs, SCOPUS, Web of Science, JCR. Tradycyjne słowniki i leksykony pomocne były przy rozszyfrowywaniu, tworzeniu lub weryfikowaniu poprawności skrótów. Porównując dane zawarte w indeksie czasopism BPP z danymi zawartymi w innych bazach, ewentualnie na stronach internetowych wydawnictw, weryfikowałam poprawność numerów ISSN i kompletność opisów tytułów. Różne inne wątpliwości opisywałam w polu „uwagi dla redaktora”. Następnie omawiałyśmy je wspólnie z redaktorkami bibliografii.

Podsumowując ten wątek, dodam, że nad przeniesieniem BPP na platformę SUW pracował OIN we współpracy z Oddziałem Informatyzacji przy konsultacjach z dyrekcją biblioteki, a także władzami uczelni. Bieżąca obserwacja tych działań i osobisty udział w niektórych z nich dały mi pewne wyobrażenie o organizacji pracy w bibliotece akademickiej, w której niezbędna okazuje się nie tylko ścisła współpraca pracowników z różnych działów, ale także współdziałanie z innymi jednostkami uczelni.

Po tygodniowej aktywności intelektualnej przyszedł czas na pracę fizyczną. Do Oddziału Udostępniania Zbiorów (OUZ) trafiłam miesiąc przed rozpoczęciem roku akademickiego, kiedy to trwały tam intensywne prace porządkowe. W czytelni głównej pracownicy nie tylko robili miejsce na nowości książkowe, przygotowując sygnatury i wycofując nieaktualne wydawnictwa, ale też chronili przyszłych czytelników przed zagrożeniami mikrobiologicznymi, myjąc regały i odkurzając książki. W magazynie podobnie – prace porządkowe. Nawiasem mówiąc, kontrast między odpowiedzialną pracą mózgu, a prostą pracą rąk wydaje mi się fascynujący, a niezbędność różnego typu zajęć w zawodzie bibliotekarza – piękna. Przy okazji zauważyłam, że w czytelni głównej najwięcej nowości książkowych było w dziale „Informatyka”. Mam wrażenie, że ten fakt świadczy o utrzymującym się zapotrzebowaniu na książki drukowane.

W Oddziale Udostępniania Zbiorów zapoznałam się także z programem INTERLIB do obsługi wypożyczalni międzybibliotecznej. Dowiedziałam się, czym jest i do czego służy w bibliotece voucher oraz na czym polega specyfika wypożyczeń międzybibliotecznych krajowych i zagranicznych. Skonfrontowałam powyższą teorię z praktyką biblioteczną, obsługując klientów wypożyczalni międzybibliotecznej.

Ostatnia, jednodniowa wizyta w OUZ miała miejsce we wrześniu, gdy obsługiwano już czytelników. Oddawane przez nich książki włączałam do księgozbioru w magazynach. Natomiast w czytelni głównej obsłużyłam kilku czytelników. Okazało się to nieco bardziej skomplikowane niż przypuszczałam, ze względu na określoną procedurę postępowania oraz równoczesną obsługę systemu bibliotecznego i czytnika kart bibliotecznych.

Ostatnie tygodnie wolontariatu spędziłam w Oddziale Informacji Naukowej, gdzie miałam do wykonania dwa zadania – dokończenie prac nad indeksem czasopism w bazie BPP oraz korektę e-kursów, zamieszczonych przez BPK na uczelnianej platformie e-learningowej.

Przeczytałam dwa e-kursy BPK na platformie Moodle. Pierwszy, dotyczący biblioteki, przeznaczony był dla studentów pierwszego roku Politechniki Krakowskiej. Moją rolą było zapoznanie się z treścią kursu i wynotowanie wszelkich uwag dot. ewentualnych trudności lub niejasności w kursie, na jakie napotyka student, który po raz pierwszy ma kontakt z biblioteką naukową. Zebrane przeze mnie uwagi posłużyły do korekty kursu. Drugi kurs dotyczył pisania pracy dyplomowej. Tym razem chodziło przede wszystkim o sprawdzenie, ile czasu zajmuje studentowi przyswojenie treści e-kursu.

Miałam również okazję wziąć udział w szkoleniu prowadzonym przez bibliotekarki z OIN w ramach projektu „Politechnika XXI wieku”. Odbiorcami byli pracownicy naukowcy PK. Bibliotekarki prezentowały treści dotyczące systemu upowszechniania wyników pracy naukowej. Przedstawiły m.in. takie zagadnienia, jak: bibliograficzne

i pełnotekstowe bazy danych – sposoby ich przeszukiwania oraz oceny i wyboru czasopism, w których publikowanie jest najbardziej adekwatne do aktualnych preferencji autora, wskaźniki bibliometrycznych, cytowania, punktacja czasopism naukowych, ruch open access, repozytorium PK i BPP, programy do zarządzania bibliografią itd.

Moim zdaniem, wolontariat daje możliwość poznania codziennej pracy w bibliotece oraz przyczynia się do ugruntowania i poszerzenia wiedzy zdobytej na studiach. W urozmaiconym programie wolontariatu znalazł się także czas na naukę pisania tekstów zgodnie z wymaganiami redakcji czasopisma, co wykorzystałam przy pisaniu niniejszego sprawozdania.